

Oponent:

Dr.Phil.Hist.

Karel Otavský

.....

Posudek oponenta:

-Bakalářská práce České sklo doby renesanční Miloše Vavříčky je velmi dobrým příkladem plodné spolupráce univerzitní a muzejní instituce, konkrétně Ústavu dějin křesťanského umění KU a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze: Základ a hlavní předmět studie tvoří reprezentativní soubor 39ti vybraných skleněných nádob z muzejní sbírky, které autor zpracoval katalogovým způsobem a opatřil zasvěceným informativním úvodním textem. Díky zájmu a vstřícnosti Dr. Olgy Drahotové, bývalé pracovnice muzea, se mu dostalo vzácně zasvěcené kompetentní konzultantky. Vedle bývalých ředitelů muzea F. X. Jiříka a Emanuela Pocheho je to i její zásluha, že muzejní knihovna vlastní solidní knižní fond týkající se daného oboru. Tuto vynikající konstelaci dokázal kandidát svou prací velmi uspokojivě zhodnotit.

-V úvodní krátké kapitole Kulturní a historický kontext a následujícím Historickém přehledu renesančního sklářství (str. 11-16) autor přesvědčivě prezentuje své téma jako důležitou součást nejen materiální, ale i obecně kulturní historie Čech v přelomovém 16. a počínajícím 17. století, kdy společenské skupiny sehrávající rozhodující historické role se rovněž objevují jako odběratelé výrobků benátských skláren a zakladatelé či podporovatelé domácích sklářských hutí. Mezi ně patřili český místodržitel, arcivévoda Ferdinand Tyrolský, císař Rudolf II., Rožmberkové, Smiřičtí, Berkové z Dubé, Vartemberkové, Lobkovicové, Pernštejnové, Žerotínové a jiní (str. 14). Na rudolfínském dvoře zaujímal od roku 1601 do císařovy smrti významné místo řezač kamenů a skla Caspar Lehmann (str. 24, 25). Ve svém textu Miloš Vavříčka zároveň dokázal historicky zakotvit fenomén českého renesančního skla do evropského a speciálně středoevropského rámce (str. 5, 15, 16).

-Podstatnou část práce (str.17-50) tvoří řada 16ti kratších textů osvětlujících hlavní aspekty zvoleného tématu. Jsou to dobře sestavené stati, které - jako v obdobně koncipovaných katalogích velkých výstav - slouží coby fundovaný úvod schopný zaujmout i laika. V logické posloupnosti začíná autor oddílem Renesanční technologie a rafinační techniky českého skla (str. 17-25), obsahujícím stati věnované hutnímu sklu a jeho dekoru (malování vpalovaným emaillem, malování „na studeno“, rytí diamantovým hrotem a řezání rotujícím kolečkem. Pokračuje pak kapitolou o organizaci sklářské výroby (str. 25-28), která spočívala především na „lesních sklárnách“, od nichž těsně odviseli specialisté zdobící hutní sklo vpalovanými barevnými emaily a zlatem. Umělci dekorující skleněné výrobky „na studeno“ různými barvami (Glasmaler), diamantovým hrotem (rytci) či rotujícím kolečkem (řezači) naopak působili samostatně ve městech jako členové různých cechů. Další oddíl nazvaný Typologie renesančního skla (str. 28-32) přináší velmi užitečný přehled jednotlivých typů renesančních nádob doprovázený autorovými kresbami. Složitější je obsažený text věnovaný barevnému, rytému a řezanému dekoru nadepsaný Typologie námětů (str.33-46) s pododdíly o družích erbovních skel, o sklech s portréty, historickými a biblickými scénickými náměty a abstraktním a rostlinným dekorem. Závěrečná epigrafická kapitola -jde o nápisy vztahující k malovaným scénám nebo jinak zakomponované do dekoru - přináší několik obsahově zajímavých ukázek doplněných překlady a komentářem. Oba texty věnované typologii nádob a ornamentů jsou užitečné z hlediska terminologie.

-Zatímco tyto části práce přinášejí přehledně uspořádané, vzhledem k cíli práce účelně shrnuté výdobytky dosavadního bádání, jsou závěrečná pozorování a myšlenky o Vlastnostech a vztazích výzdobných prvků (str. 46-50) duchovním vlastnictvím autora. Jde o citlivě vypořádané vlastnosti dekoru na zakřivených, transparentních pláštích někdy konických „dutých“ skel, jejichž barevnost podléhá vlivu nejen světla, ale i tekutin, jimiž jsou naplněny. V těchto případech neprobíhalo jinak obvyklé přenášení grafické předlohy mechanicky, nýbrž

provádějící umělec byl nucen přizpůsobit své vzory tvaru a optickým vlastnostem nádoby, pro které bylo krom toho nutno zvláště uzpůsobovat systémy rámců.

-Pokud jde o katalogovou část, je nutno zmínit, že autor získal dobrou zkušenost jak v popisování historických děl sklářského umění tak v koncipování katalogových textů. Celá práce a obzvláště úvodní Přehled literatury (str. 6-11) ukazuje, že kandidát umí dobře zacházet s poznámkovým aparátem obsahujícím jak odkazy na literaturu (autor zvládá i poněkud komplikovanější nepřímé citování přímo neshlednutých publikací) tak i důležité doplňky hlavního textu.

-Možnost rozvedení jinak vyvážené práce bych pocíťoval u figurálních scén s náboženskou tematikou, z což by však vyžadovalo rozšíření dané materiálové základny a představovalo nové samostatné téma.

- Proti doporučení z obhajoby. Havelka

V...Černošicích .....dne ...10. srpna 2006.....

.....

Havelka

podpis oponenta bakalářské práce